

Lausuntopyyntö velkakonversiotyöryhmän mietinnöstä

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne velkakonversiotyöryhmän mietinnöstä.

Tausta

Oikeusministeriö asetti 18.11.2023 työryhmän valmistelemaan ehdotusta velkakonversiota koskevaksi lainsäädännöksi.

Työryhmän tehtäväksi annettiin valmistella hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus, jolla mahdollistetaan velkakonversio yrityssaneerauksessa ja toteutetaan muut siihen liittyvät lainsäädäntömuutokset. Työryhmän tuli tarkastella muun muassa konversiomahdollisuuden soveltamisalaa ja käyttöedellytyksiä (erityisesti eri kokoisten yritysten sekä niiden omistajien ja velkojien kannalta) sekä konversiosta päättämiseen sovellettavia aineellisia ja menettelyllisiä edellytyksiä (erityisesti maksukyvyttömyys- ja yhtiöoikeuden näkökulmasta).

Työryhmä ehdottaa yrityssaneerauslain muuttamista siten, että saneerausohjelmassa voitaisiin jatkossa määrätä velkojien oikeudesta merkitä velallisyhtiön osakkeita saataviaan vastaan. Velallisyhtiön osakkeenomistajien kannalta tämä tarkoittaisi sitä, että yrityssaneerauslain mukaisessa menettelyssä käsitelty ja vahvistettu saneerausohjelma korvaisi velkojille suunnattua osakeantia koskevan yhtiöoikeudellisen päätöksenteon.

Velkojille suunnatun osakeannin lisäksi velkakonversion toteuttaminen voi edellyttää myös muita yhtiöoikeudellisia toimenpiteitä, kuten optio- tai muiden erityisten oikeuksien antamista, yhtiöjärjestyksen muuttamista tai olemassa olevan omistuksen mitätöintiä. Myös näistä toimenpiteistä olisi jatkossa mahdollista määrätä yrityssaneerauslain mukaisessa menettelyssä käsitellyssä ja vahvistetussa saneerausohjelmassa ilman yhtiöoikeudellisten päätöksentekovaatimusten noudattamista.

Osakkeenomistajien oikeussuojatarpeet otettaisiin jatkossa huomioon saneerausohjelmaehdotuksen käsittelyä ja vahvistamista koskevissa yrityssaneerauslain säännöksissä. Silloin, kun saneerausohjelmaehdotukseen sisältyy sellaisia velallisyhtiön velkoja koskevia toimenpiteitä, joiden seurauksena velallisyhtiön osakkeenomistajien omistusosuus yhtiössä muuttuu ja muu oikeus voi muuttua, velallisyhtiön osakkeenomistajilla olisi oikeus osallistua saneerausohjelmaehtouksen käsittelyyn yrityssaneerauslain mukaisessa menettelyssä.

Tilanteessa, jossa osakkeenomistajat eivät hyväksyisi saneerausohjelman vahvistamista ja

velkakonversion toteuttamista, ohjelma voitaisiin yrityssaneerauslaissa säädetyin edellytyksin vahvistaa ja velkakonversio toteuttaa myös vastoin osakkeenomistajien kantaa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Ministeriöitä pyydetään lisäksi tallentamaan lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään (asianro VN/25580/2023).

Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi lausuntopyyntöön pyydetään vastaamaan työryhmän ehdotuksia mukailevaa jäsentelyä noudattaen (ks. kysymykset jäljempänä). Kaikkiin lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin ei ole pakko vastata.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa ministeriölle lausuntonsa. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan tässä palvelussa (lausuntopalvelu.fi) sekä hankkeen verkkosivuilla valtioneuvoston Hankeikkunassa.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta viimeistään **9.5.2025**.

Valmistelijat

Lisätietoja oikeusministeriössä antavat:

Lainsäädäntöneuvos Markus Tervonen (puh. 02951 50558, s-posti etunimi.sukunimi@gov.fi)

Erytisasiantuntija Johanna Mäkitalo (puh. 02951 50092, s-posti etunimi.sukunimi@gov.fi)

Lisätietoja lausuntopalvelu.fi:n käytöstä voi pyytää palvelun ylläpidosta osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Linkit

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-397-1> - Velkakonversio yrityssaneerauksessa – Työryhmän mietintö

Liitteet:

Jakelu:

Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu (professori Petri Jylhä)
Akava ry
Ammattilintarkastajat ry
Arvopaperimarkkinayhdistys ry
Business Finland
Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry
Euroclear Finland Oy
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Finnish Business Angels Network (FiBAN)
Finnvera Oyj
Hallitusammattilaiset ry
Helsingin hovioikeus
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta (professori Seppo Villa)
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta (professori Tuula Linna)
Insolvenssioikeudellinen yhdistys ry
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen yliopiston oikeustieteiden laitos
Juristiliitto
Kaupan liitto
Keskuskauppakamari
Keva
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kirjanpitolautakunta
Konkurssiasiamies
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Lapin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta (yliopistonlehtori Anssi Kärki)
Listayhtiöiden neuvottelukunta
Luottoalan Asiantuntijat ry
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Länsi-Uudenmaan kärjäoikeus
Oikeusrekisterikeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Osuuskuntien Keskusjärjestö Pellervo ry
OTT Matti Engelberg
Oulun kärjäoikeus
Patentti- ja rekisterihallitus
Perheyriytysten liitto ry
Pirkanmaan kärjäoikeus
Pohjanmaan kärjäoikeus
Pohjois-Savon kärjäoikeus

Päijät-Hämeen käräjäoikeus
Pääomasijoittajat ry
Pörssisäätiö
Rakli
Rovaniemen hovioikeus
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Asianajajat
Suomen Itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Suomen Kuntaliitto
Suomen Osakesäästäjät ry
Suomen Pankki
Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry
Suomen Sijoitusanalyytikot ry
Suomen Taloushallintoliitto ry
Suomen Tilintarkastajat
Suomen Tuomariliitto ry
Suomen Veroasiantuntijat ry
Suomen Yhtiöoikeusyhdistys ry
Suomen Yrittäjät ry
Säätiöt ja rahastot ry
Takuusäätiö
Tampereen yliopiston johtamisen ja talouden tiedekunta (professori
Janne Ruuhonen)
Tampereen yliopiston johtamisen ja talouden tiedekunta (professori
Veikko Vahtera)
Tilastokeskus
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Tuomioistuinvirasto
Turun hovioikeus
Turun kauppakorkeakoulu
Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta (professori Tuomas Hupli)
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työeläkevakuuttajat TELA ry
Ulosottolaitos
Vaasan hovioikeus
Vaasan yliopiston kauppatieteiden tiedekunta
Vakuutus- ja rahoitusneuvonta, Sijoituslautakunta
Valtiokonttori
Valtion eläkerahasto
Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen käräjäoikeus
Verohallinto
Yrittäjän Talousapu

1. Yleiset kommentit

Tässä voitte esittää yleiset kommentitne työryhmän mietinnöstä:

2. Sääntelyn rakenne

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan, että yrityssaneerauslakiin lisättäisiin uusikonversiosaneerauksen määritelmä sekä uudet säännökset saneerausohjelman laatimisesta, käsittelystä, vahvistamisesta ja täytäntöönpanosta konversiosaneerauksessa. Lisäksi yrityssaneerauslakiin lisättäisiin uusi säännös konversiosaneerausta koskevan sääntelyn suhteesta osakeyhtiölain sääntelyyn.

Esityksen jakso: 4.1

Lakiehdotukset: 3 §, 3 a §

Tässä voitte esittää kommentitne asiasta:

3. Saneerausmenettelyyn hakeutuminen

Työryhmän mietinnössä ei ehdoteta muutoksia saneerausmenettelyyn hakeutumista koskeviin säännöksiin. Työryhmän mietintöön sisältyy kuitenkin asiaa koskeva nykytilan arvio.

Esityksen jakso: 2.2.2

Tässä voitte esittää kommentitne asiasta:

4. Saneerausohjelmaehdotuksen laatiminen

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan, että konversiosaneerauksessa velkakonversion toteuttamiseksi tarvittavat yhtiöoikeudelliset toimenpiteet ja järjestelyt olisi yksilöitävä saneerausohjelmassa. Lisäksi ohjelmaehdotuksen sisällöstä olisi tarpeen mukaan neuvoteltava myös velallisyhtiön osakkeenomistajien kanssa.

Esityksen jakso: 2.2.3, 4.2.1

Lakiehdotukset: 40 §, 42 a §

Tässä voitte esittää kommentitne asiasta:

5. Saneerausohjelmaehdotuksen käsittelyn aloittaminen

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan, että konversiosaneerauksessa tilaisuus tutustua ohjelmaehdotukseen ja ilmaista kantansa ehdotuksesta olisi varattava myös velallisyhtiön osakkeenomistajille.

Esityksen jakso: 2.2.4, 4.2.2

Lakiehdotukset: 72 §

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

6. Saneerausohjelmaehdotuksen hyväksyminen ja vahvistaminen

6.1 Johdanto

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan muutoksia kaikkiin saneerausohjelman vaihtoehtoihin vahvistamistapoihin.

Konversiosaneerauksessa saneerausohjelma voitaisiin vahvistaa:

- jos kaikki velkojat ja kaikki osakkeenomistajat siihen suostuvat; tai
- jos enemmistö kustakin velkojaryhmästä ja osakkeenomistajista siihen suostuu; tai
- vaikka enemmistö yhdestä tai useammasta velkojaryhmästä tai osakkeenomistajista ei siihen suostuisi.

Lisäksi saneerausohjelma voitaisiin vahvistaa nopeutetussa menettelyssä.

Esityksen jakso: 2.2.5, 4.2.3

Lakiehdotukset: 50 §, 51–53 §, 54 §, 92 a §

Voitte esittää yleiset kommenttinne asiasta tässä ja vahvistamistapakohtaiset kommenttinne asiasta jäljempänä:

6.2 Yksimielinen vahvistaminen

Konversiosaneerauksessa yksimielinen vahvistaminen tarkoittaisi saneerausohjelman vahvistamista sillä perusteella, että kaikki velkojat ja osakkeenomistajat siihen suostuvat.

Esityksen jakso: 2.2.5.2, 4.2.3.2

Lakiehdotukset: 50 §

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

6.3 Ryhmäenemmistövahvistaminen ja osakkeenomistajien äänestysmenettely

Konversiosaneerauksessa ryhmäenemmistövahvistaminen tarkoittaisi saneerausohjelman vahvistamista sillä perusteella, että kaikkien velkojaryhmien ja osakkeenomistajien enemmistö siihen suostuu.

Työryhmän ehdotuksen mukaan osakkeenomistajien äänestysmenettely voitaisiin järjestää joko velkojien äänestysmenettelyn tapaan kirjallisesti tai kutsumalla osakkeenomistajat koolle äänestystilaisuuteen.

Osakkeenomistajien äänimäärä määräytyisi heidän yhtiöoikeudellisen äänimääränsä perusteella siten, että huomioon otettaisiin mahdolliset yhtiöjärjestyksen määräykset osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Osakkeenomistajien kanta ohjelmaehdotukseen muodostettaisiin annettujen äänten yksinkertaisella enemmistöllä.

Lisäksi saneerausohjelman vahvistaminen edellyttäisi, ettei vahvistamiselle ole osakkeenomistajien yhdenvertaiseen kohteluun tai konkurssivertailuun liittyvää estettä.

Esityksen jakso: 2.2.5.3–4., 4.2.3.3–4

Lakiehdotukset: 51–53 §, 76 a §

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

6.3 Pakkovahvistaminen ja sen soveltamisala

Konversiosaneerauksessa pakkovahvistaminen tarkoittaisi saneerausohjelman vahvistamista, vaikka kaikkien velkojaryhmien tai osakkeenomistajien enemmistö ei siihen suostuisi.

Työryhmän ehdotuksen mukaan konversiosaneerauksessa saneerausohjelman pakkovahvistamiseen sovellettaisiin tiettyjä lisäedellytyksiä, jotka liittyisivät muun muassa ehdottoman etuoikeuden sääntöön velkojien ja osakkeenomistajien välisessä suhteessa.

Varhaista saneerausmenettelyä koskevasta sääntelystä seuraa, että muissa kuin kirjanpitolaissa tarkoitetuissa suuryrityksissä saneerausohjelmaa ei voida pakkovahvistaa ilman velallisen suostumusta. Työryhmän ehdotuksen mukaan pakkovahvistamisen soveltamisalaa rajattaisiin perusmuotoisessa saneerausmenettelyssä siten, ettei saneerausohjelmaa voitaisi vahvistaa vastoin osakkeenomistajista muodostetun äänestysryhmän kantaa, jos velallinen on kirjanpitolaissa tarkoitettu mikro- tai pienyritys.

Esityksen jakso: 2.2.5.5, 4.2.3.5

Lakiehdotukset: 54 §

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

6.4 Nopea vahvistaminen

Konversiosaneerauksessa saneerausohjelma voitaisiin tietyin edellytyksin vahvistaa myös nopeutetussa menettelyssä.

Esityksen jakso: 2.2.5.6, 4.2.3.6

Lakiehdotukset: 92 a §

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

7. Saneerausohjelman täytäntöönpano ja muutoksenhaku

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan, että konversiosaneerauksessa saneerausohjelmaan perustuvien yhtiöoikeudellisten järjestelyjen ilmoittaminen rekisteröitäväksi kaupparekisteriin olisi ohjelman seurantaan varten määrätyn valvojan tai, jos sellaista ei ole määrätty, selvittäjän tehtävä.

Lisäksi työryhmän mietinnössä on arvioitu, miten mahdollinen muutoksenhaku saneerausohjelman vahvistamista koskevaan päätökseen vaikuttaa saneerausohjelmaan perustuvien yhtiöoikeudellisten järjestelyjen täytäntöönpanoon.

Esityksen jakso: 2.3, 4.3

Lakiehdotukset: 57 §, 61 §, 96 §

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

8. Velkajärjestelyn ja saneerausohjelman raukeaminen

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan, ettei velkakonversiota voitaisi yksittäisenä velkajärjestelynä määrätä raukeamaan eikä se raukeaisi myöskään koko saneerausohjelman rautessa.

Esityksen jakso: 2.4, 4.4

Lakiehdotukset: 64–66 §

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

9. Optio- ja muut erityiset oikeudet

Työryhmän mietinnössä ei ehdoteta säännöksiä, joiden nojalla velallisyhtiön antamiin optio- tai muihin erityisiin oikeuksiin voitaisiin suoraan saneerausohjelman nojalla puuttua. Työryhmän mietintöön sisältyy kuitenkin asiaa koskeva nykytilan arvio.

Esityksen jakso: 2.5.1

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

10. Osakkeen merkintähinnan maksu kuittaamalla

Työryhmän ehdotuksen mukaan osakeyhtiölain säännöksestä, jonka mukaan osakkeen merkintähinnan maksaminen kuittaamalla edellyttää yhtiön suostumusta, voitaisiin konversiosaneerauksessa poiketa.

Työryhmän mietinnössä ei ehdoteta muita muutoksia osakeyhtiö- tai yrityssaneerauslain mukaiseen kuittausta koskevaan sääntelyyn. Työryhmän mietintöön sisältyy kuitenkin asiaa koskeva nykytilan arvio.

Esityksen jakso: 2.5.2

Lakiehdotukset: 3 a §

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

11. Määräysvallan vaihtumista koskevat sopimusehdot

Työryhmän mietinnössä ei ehdoteta muutoksia, jotka rajoittaisivat määräysvallan vaihtumista koskevien sopimusehtojen pätevyyttä konversiosaneerauksessa. Työryhmän mietintöön sisältyy kuitenkin asiaa koskeva nykytilan arvio.

Esityksen jakso: 2.5.3

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

12. Julkisoikeudellisten velkojen asema velkajärjestelyssä

Työryhmän mietinnössä ei ehdoteta muutoksia yrityssaneerauslain säännöksiin, jotka koskevat julkisoikeudellisten velkojen asemaa velkajärjestelyssä. Työryhmän mietintöön sisältyy kuitenkin asiaa koskeva nykytilan arvio.

Esityksen jakso: 2.5.4

Tässä voitte esittää kommenttinne asiasta:

13. Pääasialliset vaikutukset

Tässä voitte esittää kommenttinne esityksen jaksoon 5 sisältyvästä vaikutusten arvioinnista:

14. Muut toteuttamisvaihtoehdot

Tässä voitte esittää kommenttinne esityksen jaksossa 6.1 kuvatuista muista toteuttamisvaihtoehdoista:

15. Ulkomaiden lainsäädäntö

Tässä voitte esittää kommenttinne esityksen jaksoon 6.2 sisältyvästä kansainvälisestä vertailusta:

16. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tässä voitte esittää kommenttinne esityksen jaksossa 8 ehdotetuista voimaantulo- ja siirtymäsäännöksistä:

17. Suhde perustuslakiin ja säätämijärjestys

Tässä voitte esittää kommenttinne esityksen jaksoon 9 sisältyvistä säätämijärjestysperusteluista:

18. Muut kommentit

Tässä voitte esittää muut mahdolliset kommenttinne työryhmän mietinnöstä:

Huhtala Liisa
Oikeusministeriö

Tervonen Markus

